

OCUPACIÓ FRONTERERA, DESPLAÇAMENT FORÇAT I BIOCOMBUSTIBLES

El govern d'Uribe amplia el conveni amb Israel

Panorama Alternativo

12-11-2009

www.rebellion.org

Una nova aresta en l'aliança militar, econòmica, industrial i comercial entre Colòmbia i Israel es va revelar la setmana passada amb la firma d'ampliació dels convenis de cooperació en matèria agrícola. L'Ambaixador d'Israel a Bogotà, Meron Reuben, i la directora de Relacions Internacionals del Servei Nacional d'Aprenentatge (SENA), Julia Gutiérrez de Piñeres, van firmar un conveni en "Transferència de Tecnologia" per incrementar "el coneixement i les habilitats tecnològiques" del personal del SENA, a través de capacitacions presencials a Israel relacionades amb el tractament de sòls. En realitat, es busca incrementar les relacions entre l'estat d'Israel i el govern d'Uribe per recuperar terres poc cultivables que poden utilitzar-se amb espècies vegetals aplicades a la producció de "biocombustibles". Aquests carburants han estat durament criticats per especialistes de la comunitat internacional per utilitzar plantes que serveixen com a aliments, augmentar els gasos de l'efecte hivernacle (GEI) en l'atmosfera (al contrari de disminuir-los) i desplaçar poblacions camperoles de les seves terres. També es vincula la instal·lació de plantes de biocombustibles a una estratègia d'invasió de terres limítrofes amb territori veneçolà.

Serán 21 instructors del SENA els que viatjaran aquest any a Israel com a part d'una avançada que s'ampliarà al 2010. Part del conveni de cooperació entre Colòmbia i Israel aquest any va incloure el repotenciat i compra de 24 avions de combat Kfir, 48 vehicles blindats i varis llançadors de míssils antitanc israelians "Spike", a més d'armes automàtiques, explosius i aparells de visió nocturna. Amb el desenvolupament d'aquests convenis, els operatius i les accions conjuntes entre les Forces Armades i grups paramilitars afecten a les comunitats camperoles que són saquejades i violentades ocasionant així, el seu desplaçament forçat. La major part de camperols han de deixar abandonades les seves terres, que són repoblades per altres que estiguin aliats o assumeixin l'obediència del grup paramilitar armat que controla la regió. Amb diferents denominacions eufemístiques com la genèrica "bandes emergents", s'assisteix a la major part del territori colombià a una recomposició del fenomen paramilitar amb els mateixos elements presents des de començaments dels noranta: narcotràfic, extorsió, presa de possessió de terres amb desplaçament forçat i intervenció en la política.

La inseguretad i el crim s'estenen a Colòmbia com a evident fracàs de la bandera amb la que el president Álvaro Uribe és reelegit: la "seguretad democrática". En aquest sentit, diverses ONG i fins la pròpia Defensoria del Poble tenen registrades més de 82 bandes que operen en 273 municipis, amb no menys de 10.000 homes ben armats, la meitat d'ells procedents del vell paramilitarisme, suposadament alguna vegada desmobilitzat.

Les “bandes emergents” més importants que s'estenen pel país són: les Àguiles Negres, que ja actuen a Córdoba, Santander, Magdalena Medio, Antioquia i inclús en barris populars de Bogotá, com San Cristóbal; Los Rastrojos, hereus del cartel del nord de la Vall del Cauca i estesos ja per gran part del país, i Los Paisas. Practiquen les seves activitats de sempre (narcotràfic, extorsió, presa de terres i desplaçament forçat dels camperols, violacions com a arma de pressió) i actuen en 25 dels 32 departaments de Colòmbia.

També intervenen en política amb la persecució de líders comunitaris, d'organitzacions de drets humans i de víctimes, i estan enquistats en estructures de l'Estat. Segons el Defensor del Poble, les amenaces a ONG i defensors de Drets Humans són constants a Bogotá, César, Magdalena i Bolívar. També els crims i amenaces per aconseguir el desplaçament violent dels camperols. Avui a Colòmbia hi ha més de quatre milions de desplaçats i el seu número segueix en augment. Com a part de l'ampliació dels convenis militars establerts entre l'estats d'Israel i el govern d'Álvaro Uribe, empreses israelianes faran negocis a Colòmbia. Es tracta de les firmes Ampal i Merhav MNF que invertiran 500 milions de dòlars en un projecte d'etanol i biodiesel. Les firmes també estan interessades en entrar al Perú i Brasil. El projecte el finançarà el banc HSBC.

Segons el portal globes on line, el primer projecte es concertarà a Colòmbia i consistirà en una planta de processament a base de canya de sucre. El cultiu tindrà una extensió aproximada de 25.000 acres. Així, el govern busca transformar a Colòmbia en el major productor mundial de combustibles agrícoles i els ministeris d'Agricultura i de Mines i Energia treballen en varis projectes per aconseguir aquesta fita. Les autoritats han donat prioritat a la producció de combustibles agrícoles a partir de la canya de sucre, palma africana, yuca i blat de moro i en considera d'altres relacionats amb la patata i la higuera.

El govern colombià no atorga subsidis, sinó que està “donant facilitats com crèdits tous, fins del 80 per cent en l'assistència tècnica i exempcions tributàries per la producció de biocombustibles”, segons el Ministeri d'Agricultura. Colòmbia actualment produeix un milió de litres d'alcohol carburant que abasteixen només a Bogotá i al sud-occident del país, però la producció s'haurà d'eleva en mig milió de litres més per cobrir altres regions importants del nord i de l'orient, segons càlculs oficials, en especial les Planures Orientals, una extensió de sabanes d'uns 17 milions d'hectàrees frontereres amb Venezuela i Brasil i utilitzades avui sobretot per la ramaderia. Allí també s'avancen projectes de biocombustibles a partir de la yuca.

Aquesta política irracional de projectes agrocombustibles ja implementada, va generar denúncies que vinculen aquestes plantacions amb el violent accionar de grups paramilitars, amb la sistemàtica violació de drets humans, intimidacions, expropiació de terres i desplaçament forçat. Al Pacífic i a l'Occident, on la palma es cultiva des dels anys 70, les Organitzacions de drets humans fan aquestes denúncies des de 2004. Si bé el processament d'oli de palma va estar destinat inicialment a la fabricació d'aliments i cosmètics, avui les plantacions de palma són la columna vertebral de l'estratègic mercat dels “biocombustibles”. Per la seva banda, es van denunciar “impactes ambientals socioeconòmics i efectes sobre la tinença de la terra, en comunitats camperoles, negres i indígenes” colombianes.

No només l'acord polític militar amb Estats Units incrementarà el número de bases i la producció de cocaïna en territori colombià: també s'hauria inclòs en els acords, que encara es mantenen en secret, l'increment de la producció de “biocombustible” per abastir

el mercat dels Estats Units, ocupant per això terres limítrofes amb Venezuela. Els EUA estan compromesos en un ambiciós projecte d'expansió de la producció de "biocombustibles" i aspiren a que pel 2022 s'estigui en capacitat de proporcionar almenys 36.000 milions de galons de combustible.

De fet, la producció d'etanol s'ha quadruplicat en només set anys, al passar de 1.600 milions de galons al 2000 a poc més de 6.400 milions de galons al 2007. El mateix ha passat amb el biodiesel, del qual es van produir al 2007, 450 milions de galons, per un increment del 80% amb relació al 2006. Al mateix temps que es dissenyaven polítiques de "biocombustibles" i avançaven els tractats de lliure comerç, Colòmbia va passar d'importar 700 mil tones d'aliments al 1990 a importar al 2002, 6.106.564 tones; i ja pel 2007, la xifra havia pujat fins les 8.126.637 tones. El sector agropequari que participava amb el 24% del PIB al 1990, amb prou feines avui assoleix l'11.4% i pel que fa a les exportacions va passar de representar el 80% al 1970 a només el 20% al 2005.

El conveni de cooperació entre Colòmbia i Israel, impulsa el desplaçament forçat de camperols mitjançant el paramilitarisme i el sicariat, tècniques agrícoles i instal·lació de plantes productores d'agrocombustibles contaminants (en especial el bioetanol), i la ocupació de territoris fronterers amb la República Bolivariana de Venezuela. Aquests fets reafirmen la preocupació d'aquest país davant el desenvolupament d'un pla d'agressió dels governs dels Estats Units i Israel des de territori colombià.